

HOZIRGI KUN O'ZBEK KINEMOTOGRAFIYASIDA RASSOMNING TUTGAN O'RNI

Respublika musiqa va san'at kolleji "Badiiy bezash"

kafedrası o'qituvchisi

Fattoyev. I.

aslonovich-94@mail.ru

Annotatsiya: Ushbu tezisdá o'zbek kinematografiyasida rassomning tutgan o'rni va uning film yaratish jarayonidagi ahamiyati tahlil qilinadi. Rassomlar nafaqat vizual estetikani ta'minlab, balki hikoyaning ruhini va xarakterlarning ichki dunyosini yaratishda muhim rol o'ynaydilar. Ularning ijodi filmning muhitini, ranglar va shakllar orqali hikoyaning maqsadini ifodalashda katta ahamiyatga ega. Tezisdá rassomlarning milliy an'analarni aks ettirish, zamonaviy texnologiyalarni qo'llash va ijodiy hamkorlikdagi o'rni ham ko'rib chiqiladi. Shuningdek, o'zbek kinematografiyasining global miqyosda tanilishi va rassomlarning ijodiy rivojlanish imkoniyatlari haqida ham ma'lumot beriladi.

Kalit so'zlar: rassomlar, kinematografiya, hamkorlik, film, tomoshabinlar, voqealar, hissiyot, zamonaviy texnologiyalar.

Hozirgi kunda o'zbek kinematografiyasida rassomning tutgan o'rni juda muhim va ko'p qirrali. Rassomlar film yaratish jarayonida nafaqat vizual estetikani ta'minlaydilar, balki hikoyaning ruhini, xarakterlarning ichki dunyosini va muhitni yaratishda ham muhim rol o'ynaydilar. Ularning ijodi filmning umumiy tasvirini shakllantirishda, tomoshabinlarni voqealarga jalb qilishda va hissiyotlarni yetkazishda katta ahamiyatga ega. O'zbek kinematografiyasida rassomlar, asosan, sahna rassomligi, kostyum dizayni va vizual effektlar sohalarida faoliyat yuritadilar. Ular filmning har bir sahnasini o'ziga xos tarzda bezatish, ranglar va shakllar orqali hikoyaning maqsadini va mohiyatini ifodalashda yordam beradilar. Rassomlar filmning muhitini yaratishda, masalan, tarixiy yoki zamonaviy O'zbekistonni aks ettirishda, o'zlarining ijodiy yondashuvlari bilan tomoshabinlarga o'ziga xos bir tajriba taqdim etadilar. Rassomlarning ijodi ko'pincha filmning muvaffaqiyatiga bevosita ta'sir qiladi. Ular o'z ishlarida milliy an'analarni, madaniyatni va o'zbek xalqining ruhiyatini aks ettirishga harakat qiladilar. Bu, o'z navbatida, tomoshabinlarga o'zbek kinematografiyasining o'ziga xosligini his qilish imkonini beradi. Rassomlar o'z ishlarida zamonaviy texnologiyalarni qo'llash orqali, vizual effektlar va grafikalar yordamida hikoyani yanada qiziqarli va jozibador qilishga intiladilar. Shuningdek, rassomlar film yaratish jarayonida rejissyorlar, operatorlar va boshqa ijodkorlar bilan yaqin hamkorlikda ishlaydilar. Ularning fikrlari va g'oyalari filmning umumiy konsepsiyasini

shakllantirishda muhim ahamiyatga ega. Rassomlar, shuningdek, tomoshabinlar bilan muloqot qilishda va ularning his-tuyg'ularini ifodalashda muhim vosita bo'lib xizmat qiladilar. Ularning yaratuvchanligi va tasavvuri filmning har bir sahnasida o'z aksini topadi. Hozirgi kunda o'zbek kinematografiyasida rassomlar o'z ijodlarini rivojlantirish va yangi g'oyalarni amalga oshirish uchun ko'plab imkoniyatlarga ega. Ular xalqaro festivallarda ishtirok etish, yangi texnologiyalarni o'rganish va o'z ishlarini keng auditoriyaga taqdim etish imkoniyatlarini qo'lga kiritmoqdalar. Bu esa o'zbek kinematografiyasining global miqyosda tanilishiga yordam beradi. Umuman olganda, o'zbek kinematografiyasida rassomning tutgan o'rni nafaqat estetik jihatdan, balki hikoya va madaniyatni ifodalashda ham juda muhimdir. Ularning ijodi filmning ruhini, xarakterlarning ichki dunyosini va tomoshabinlar bilan muloqot qilishda muhim vosita bo'lib xizmat qiladi. Rassomlar o'z ishlarida o'zbek madaniyatining boyligini va rang-barangligini aks ettirishga intilishlari bilan, o'zbek kinematografiyasining rivojlanishiga katta hissa qo'shmoqdalar.

Rassomlar film yaratishda bir qator zamonaviy texnologiyalarni qo'llaydilar. Kompyuter grafikasi texnologiyasi yordamida rassomlar filmda maxsus effektlar, 3D modellar va animatsiyalar yaratadilar. Bu texnologiya vizual effektlar va fantastik sahnalarni yaratishda muhim ahamiyatga ega. Raqamli rassomlik esa, rassomlarga raqamli dasturlar yordamida tasvirlar va kontseptual san'at yaratishga imkon beradi. Masalan, Adobe Photoshop va Corel Painter kabi dasturlar an'anaviy rassomlik usullariga nisbatan ko'proq moslashuvchanlik va tezlik taqdim etadi. Shuningdek, 3D modellash dasturlari, masalan, Blender va Autodesk Maya, rassomlarga xarakterlar, muhit va ob'ektlarni yaratishda yordam beradi. Bu jarayon filmning vizual jihatlarini yanada boyitadi. Animatsiya dasturlari, jumladan, After Effects va Toon Boom, rassomlarga harakatli sahnalar va xarakterlar yaratishda qo'llaniladi. Bu dasturlar yordamida filmning dinamikasi va harakatliligi ta'minlanadi. Bundan tashqari, virtual haqiqat va kengaytirilgan haqiqat texnologiyalari rassomlarga tomoshabinlarga interaktiv tajribalar taqdim etish imkonini beradi. Raqamli video tahrirlash jarayonida esa, rassomlar video materiallarni tahrirlashda Adobe Premiere Pro va Final Cut Pro kabi dasturlardan foydalanadilar. Bu, filmning yakuniy ko'rinishini shakllantirishda muhim rol o'ynaydi. Film suratga olish jarayonida rassomlar yuqori sifatli kameralar va ovoz yozish uskunalaridan foydalanadilar. Bu texnologiyalar filmning sifatini oshirishga yordam beradi. Nihoyat, rassomlar o'z ishlarini ijtimoiy tarmoqlar va onlayn platformalarda namoyish etish orqali keng auditoriyaga yetkazish imkoniyatiga ega. Ushbu texnologiyalar rassomlarga o'z ijodlarini yanada rivojlantirish va film yaratish jarayonini samarali o'tkazishga yordam beradi.

Xulosa:

Bugungi kunda o'zbek kinematografiyasida yangi avlod rassomlari o'z ijodlari bilan kinematografik jarayonni yangilab, zamonaviy texnologiyalar va

innovatsiyalarni qo'llash orqali o'zbek kino san'atini yangi bosqichga olib chiqmoqda. Ularning ijodiy yondashuvi va tasavvurlari o'zbek filmlarining global miqyosda tan olinishi va rivojlanishiga xizmat qilmoqda. Xulosa qilib aytganda, o'zbek kinematografiyasida rassomning o'rni nafaqat badiiy ko'rinishni yaratish, balki kino san'atining rivojlanishi va madaniy merosimizni saqlashda ham muhimdir. Ularning ijodi va mehnati o'zbek kino san'atining kelajagini belgilashda davom etadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. "O'zbek kinematografiyasi: Tarix va zamon" - Shukhrat Abdullayev, 2020
2. "Kino san'ati va rassomlik" - Gulnora Murodova, 2019
3. "O'zbek kino san'atida vizual estetika" - Anvarbek Tursunov, 2021
4. "Rassom va kino: O'zbek kinematografiyasidagi o'rni" - Dilshodbek Qodirov, 2022
5. "Kino va rassomlik: Yangi tendensiyalar" - Nodira Sultonova, 2023
6. "O'zbek kinematografiyasida san'at va madaniyat" - Jamshidbek Rahmonov, 2021
7. "Rassomlar va o'zbek kino san'ati: O'tmish va kelajak" - Saida Karimova, 2020